

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/125/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8214206058
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8214206058.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Martina Kopinu v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO:35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, proti žalovanej: V. S., nar. XX.X.XXXX, trv. bytom v F., J. J. XXXX/XX, t.č. na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou F. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom V. XX, o zaplatenie 2.812,66 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 1C/210/2014 - 47 zo dňa 30.11.2015 takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e sa rozsudok.
- II. Nárok na náhradu trov odvolacieho konania sa stranám n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) žalobu zamietol a účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Zmluvu o úvere vyhodnotil vzhľadom na neprimeranú výšku úrokov a množstvo neprijateľných podmienok za absolútne neplatnú, v dôsledku čoho vznikol žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Vzhľadom na uplynutie 2 - ročnej subjektívnej premlčacej doby počítanej odo dňa poskytnutia peňažných prostriedkov žalovanej súd žalobu zamietol.
2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Svoje odvolanie odôvodnil nesprávnosťou posúdenia otázky premlčania, kedy súd nezohľadnil ust. § 457 a § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka a nesprávnosťou posúdenia celej zmluvy, keď súd nezohľadnil ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania.
3. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.
4. Podľa ust. § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný, preto preskúmal napadnuté rozhodnutie len z dôvodov, ktoré odvolateľ uvádza vo svojom odvolaní.
5. Prvým z odvolacích dôvodov žalobcu je to, že súd nepostupoval podľa ust. § 457 a § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka.
6. Pri vzájomných (synalagmatických) právach na vydanie bezdôvodného obohatenia z neplatnej alebo zrušenej zmluvy (§ 457) súd na námietku premlčania prihliadne len vtedy, keď by premlčanie mohol namietat' aj druhý účastník. V ustanovení § 107 ods. 3 je vlastne ustanovená výnimka z ustanovenia § 100 ods. 1 posledná veta, podľa ktorej ak sa dlžník dovoľá premlčania, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

7. Ustanovenie odseku 3 sa vzťahuje len na tie prípady, keď podľa zmluvy každý z účastníkov (nie iba jeden) niečo dostal, a teda každý z nich to, čo dostal, je v prípade neplatnosti alebo zrušenia zmluvy povinný vrátiť druhému účastníkovi. Ustanovenia § 107 ods. 3 OZ o premlčaní povinnosti vrátiť si vzájomné plnenia možno aplikovať iba v prípadoch, v ktorých na jednej strane stojí právo vlastnícke oproti inému právu (NS ČR z 22. 12. 2004, sp. zn. 32 Odo 885/2003). Ak voči sebe stoja dve premlčateľné práva (napr. vzájomné práva na peňažné plnenie), ustanovenie § 107 ods. 3 OZ nemožno aplikovať.
8. V danom prípade na základe zmluvy o revolvingovom úvere poskytol žalobca žalovanej sumu 1 284,25 Eur (úver vo výške 1 500 Eur z ktorého žalobca pred vyplatením stiahol poplatok vo výške 215,75 Eur). Žalobca od žalovanej neprijal žiadne plnenie, ktoré by bol povinný vrátiť. Ak by sa tak aj stalo, išlo by, vzhľadom na charakter zmluvy, o premlčateľné právo. Námietka odvolateľa, ktorou vytykal neaplikovanie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka je preto neopodstatnená.
9. Žalobca napáda aj záver o posúdení zmluvy ako neplatného právneho úkonu poukazujúc pri tom na ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka.
10. V zmluve uvedená ročná úroková sadzba vo výške 70,01 % je úplne drastická a nemá žiadne opodstatnenie v demokratickej spoločnosti, nemožno ju označiť inak ako úžernú a odporujúcu dobrým mravom, a odvolaciemu súdu neprináleží ju upravovať tak, aby zodpovedala zákonnej požiadavke súladu s dobrými mravmi (rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-618/10 Banco Español). Súdny sa značne kriticky vyjadrili už aj k nižším úrokovým sadzbám (5Cdo 26/2011 (48%), 1MCdo 1/09 (60%), Krajský súd v Prešove vo veci 3Co 67/2008 (25%). Nemecký BGH v rozsudku z 13. 3. 1990 AZ XI ZR 252/89 vyhlásil úver s rozdielom o 12% percentuálnych bodov oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za nemravný a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi (civilnoprávna úžera). Švajčiarsky spolkový súd znížil v roku 1967 rozhodnutím z 1.4.1967 úrokovú sadzbu v prípadoch úverov pre spotrebiteľov z 26% na 18% a sadzbu 26% vyhlásil za odporujúcu dobrým mravom.
11. Už viaceré sudy konštatovali neprimeranosť úrokov, za ktoré poskytuje žalobca úvery (rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 23Co/166/2016 zo dňa 23.01.2017, 23Co/172/2016 zo dňa 13.06.2016, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/934/2015 zo dňa 29.06.2016, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/221/2015 zo dňa 26.05.2016).
12. Odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009, kde sa uvádza: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej Finančnej čiastky pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“ Odvolacie námietky žalobcu preto nie sú dôvodné.
13. Zmluvná sloboda účastníkov právneho vzťahu nie je neobmedzená a nesmie vybočiť z určitých aj právom akceptovateľných hraníc. Jednou z týchto hraníc je i inštitút dobrých mravov (porov. 1MCdo 1/2009, 21Cdo 1484/2004 /ČR/).
14. Ani v tomto smere odvolacie námietky žalobcu nie sú dôvodné.
15. Súd prvej inštancie rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodnil. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok ako vecne správny (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).
16. Záverom odvolací súd dodáva, že vzhľadom na ust. § 420 ods. 2 veta prvá CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, odvolací súd konal s ustanovenou opatrovníčkou žalovanej.
17. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní žalobca úspešný nebol, preto mu vznikla povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania úspešnej protistrane. Keďže žalovanej v súvislosti s odvolaním žiadne trovy nevznikli, odvolací súd jej ich náhradu nepriznal, a neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania nevznikol, preto mu ich nebolo možné priznať.
18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).
Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).